

Stratégia Dunajského regiónu *Kvalita vody*

Európskou úniou iniciovaná Dunajská makro-regionálna stratégia (EUSDR) prednedávnom vstúpila do fázy realizácie. Preto dňa 17. februára 2012 sa na Univerzite J. Selyeho v Komárne – v meste ležiacom na sútoku Dunaja a Váhu (jedného z najvýznamnejších prítokov Dunaja) – zorganizovala medzinárodná vedecká konferencia o Dunajskej stratégii v rámci série konferencií DaNet.

Cieľom konferencie bolo, aby prispela k informovanosti neštátnych organizácií (inštitúcie, obce, komory, združenia, cirkvi, podniky a ďalšie mimovládne organizácie) o Dunajskej stratégii, aby poskytla pre nich možnosť vytvoriť spoločné komuniké smerom k vládam a EÚ, a aby za zapojili do siete DANUBENET for NGOs za účelom podporiť tým Dunajskú stratégiu. Toto poslanie podporuje aj Program Európa pre občanov a Generálne riaditeľstvo pre regionálnu politiku Európskej únie. Konferencia umožnila približovanie názorov formou Open Space hlavne pre účastníkov zo Slovenska a Maďarska.

Hlavnými témami konferencie boli udržateľný rozvoj v povodí Dunaja, jeho jedinečne bohaté vodné zdroje a 4. priorita akčného plánu Dunajskej stratégie.

Hlavným iniciátorom týchto aktivít v rámci série konferencií „DaNet“ bol István Szilvássy, predseda Maďarskej asociácie mestského/obecného a regionálneho vývoja (Magyar Település- és Területfejlesztők Szövetsége).



Na konferencii plenárna sekcia bola venovaná životnému prostrediu v dunajskom regióne, zachovaniu a obnoveniu kvality vody a zlepšeniu podmienok lodnej dopravy. V sekcii mal prednášku o výskume ekologických stavov v Dunajskej kotline Dr. Béla Csányi z Hydrobiologickej sekcie Výskumného ústavu životného prostredia a vodohospodárstva (Környezetvédelmi és Vízgazdálkodási Kutató Intézet) z Maďarska, a prof. Dr. János Nemcsók, DrSc., vedúci Katedry biológie Pedagogickej fakulty Univerzity J. Selyeho s názvom Nové koncepcie pozastavenia spúštnatenia a navrátenia stavu medzi riekami Dunaj a Tisa.



Obraz 1: Na prednáške

Ďalšou témou konferencie bolo zachovanie a obnovenie kvality vody v súvislosti so štvrtou prioritnou osou Stratégia EÚ pre Podunajsko (EUSDR). Tu vystúpili Martina Majerová z EUSDR PAC 4 Slovensko a Dr. László Perger z EUSDR PAC 4 Maďarsko.

V rámci Open Space sa formulovali návrhy pre vlády a pre mimovládne organizácie EÚ, ďalej odzneli návrhy o tom, ako by sa mimovládne organizácie regiónu vedeli lepšie zapojiť do Dunajskej stratégie. Moderátorom Open Space bol Dr. Pál Hajas zo siete LEADER/DAGENE Cserhátalja.



Obraz 2: Martina Majerova a Dr. László Perger



Obraz 3: *Práca v Open Space*

Ďalším cieľom konferencie bolo predstavenie plánu Dunajské perly. Je to iniciatíva na vytvorenie príjemnejšieho dunajského pobrežia.

Pre účastníkov konferencie bol zabezpečený z Budapešti priamy autobus na miesto konferencie – do Konferenčného centra UJS v Komárne. Konferencie sa zúčastnilo okolo 60 účastníkov z Maďarska, Slovenska, Bulharska a Srbska. Z UJS sa konferencie zúčastnila okrem profesora Nemcsóka aj väčšina pracovníkov Katedry Biológie PF UJS, ako aj jeden pracovník EF UJS.

Melinda Nagy

Obraz národa a identita v učebniciach národnostných škôl

Séria medzinárodných konferencií

Sériu medzinárodných konferencií pozostávajúcu z troch konferencií a prebiehajúcu pod názvom „Obraz národa a identita v učebniciach národnostných škôl“, predchádzala séria konferencií pod názvom „Národnostné školy v Maďarsku, na Slovensku a v Slovinsku“ v rokoch 2010–2011. Ich hlavným organizátorom bol Kultúrny spolok kruhu priateľov Pomuria, a jedna z týchto konferencií sa uskutočnila na komárňanskej Univerzite J. Selyeho.

Séria tohoročných konferencií na ňu nadväzovala, a bola spoločne vypracovaná partnermi. Popri neustálom udržiavaní telefónnych a e-mailových kontaktov projekt svoju definitívnu formu nadobudol na stretnutiach partnerov v septembri a októbri 2011 na Univerzite J. Selyeho v Komárne. Naším cieľom bolo zorganizovať podujatia na zvyšovanie efektívnosti pedagogickej práce a prispieť aj k jej koordinácii medzi oboma štátmi – Maďarskom a Slovenskom. Chceli sme sa zamerať na otázky edukácie a ich súvislosti s národnou identitou, a zároveň podporiť aj výskum a prieskum v tomto smere na oboch stranách hranice. Naším cieľom bolo aj podporovať lepšie vzájomné spoznávanie členov oboch národov a napomáhať vzniku a upevňovaniu vzájomnej tolerance a vzájomného porozumenia medzi národmi.

Prvá konferencia zo série medzinárodných konferencií sa uskutočnila 12. marca 2012 v budove Fakulty stredoeurópskych štúdií Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre (Drážovská 4, 949 74 Nitra). Jeho organizátormi boli Kultúrny spolok kruhu priateľov Pomuria a Fakulta stredoeurópskych štúdií Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Konferenciu otvoril RNDr. Attila Komzsis, PhD. dekan fakulty. Následne odzneli prednášky: doc. PhDr. Anna Sándor, PhD.: Dialektológia, regionalizmus a vzdelávanie; PaedDr. Žofia Bárcziová, PhD.: Učebnice maďarskej literatúry na základných školách na Slovensku; doc. Dr. István Kozmács, PhD.: Učebnice maďarského jazyka na základných školách na Slovensku; Mgr. Ildikó Vančová, PhD.: Jazykové mýty v učebniciach maďarskej gramatiky, alebo akú gramatiku vyučujeme na školách; PhDr. Gizella Szabó Mihály: Komu sú určené učebnice? Učebnica a národná identita; Mónika Szabó: Rozbor obrazu národa v učebniciach pre národnostné školy v Maďarsku; Dr. Erzsébet Uhrin: Obraz Slovákov v pripravovanej učebnici etnografie. Rokovanie viedla Mgr. Ildikó Vančová, PhD.

Druhá časť série medzinárodných konferencií sa uskutočnila dňa 24. apríla 2012 na Pedagogickej fakulte Univerzite J. Selyeho v Komárne (Bratislavská cesta 3322, Komárno). Jej organizátormi boli Kultúrny spolok kruhu priateľov Pomuria a Univerzita J. Selyeho v Komárne. Konferenciu otvorila prof. PhDr. Margit Erdélyi, CSc., dekan PF UJS. Následne odzneli pozvané prednášky vedecko-pedagogických pracovníkov univerzity a ďalších pozvaných hostí. Rokovanie viedol Mgr. Szabolcs Simon, PhD.

Cieľom prednášky „Učebnicový jazyk a správna interpretácia textu“ od doc. Dr. Zsuzsi Kurtánovej, CSc. bolo, aby analýzou národnostných učebníc poukázala na tie charakteristické črty používania jazyka, ktoré môžu zlepšiť alebo zhoršiť porozumenie textu. Mgr. Barnabás Vajda, PhD., v prednáške „Rozvoj a zdokonaľovanie učebníc dejepisu v školách na Slovensku“ rozoberal dva jazy. Analyzoval, ako učebnice dejepisu vydané v rokoch 1920–1989 v Československu interpretovali tému Trianonu, a následne sa venoval otázke, aké problémy vznikli prekladom slovenských učebníc do maďarského jazyka. Mgr. Sándor Vojtek,

PhD. sa zaoberal otázkami, čo všetko obsahujú učebnice maďarskej literatúry na Slovensku o národnostnej literatúre. PaedDr. Melinda Nagy, PhD. vo svojej prednáške „Učebnice biológie a vyučovanie biológie na školách s vyučovacím jazykom maďarským na Slovensku“ sa venovala výskytu vedeckých osobností z dejín vied v učive a učebniciach biologických predmetov na školách s vyučovacím jazykom maďarským na Slovensku. Mgr. Szabolcs Simon, PhD., rozprával o aspektoch a tendenciách rozboru učebníc a iných školských dokumentov v maďarskej odbornej literatúre na Slovensku. Mgr. Katalin Drozdík predniesla myšlienky v spojitosti s prípravou učebníc Maďarského jazyka a literatúry pre prvý stupeň ZŠ, a Dr. András Bertalan Székely analyzoval etnocentrizmus väčšiny v menšinových učebniciach dejepisu počas totalitárnych režimov v Strednej Európe.

Tretia časť série medzinárodných konferencií sa uskutočnila dňa 23. mája 2012 na Fakulte Jánosa Vitéza Katolíckej Univerzity Pétera Pázmánya (Majer István u. 1–3., Ostrihom, Maďarsko). Jeho organizátormi boli Kultúrny spolok kruhu priateľov Pomuria a Fakulta Jánosa Vitéza Katolíckej Univerzity Pétera Pázmánya. Konferenciu otvoril prof. Dr. György Fodor, dekan fakulty. Na konferencii odzneli nasledovné prednášky: Dr. Gáborné Horváth: Metodické a praktické návrhy na vytvorenie školských jazykových sprievodcov; Dr. Éva Farkas Horváthné: Ponuka učebníc na 1. stupni slovenských národnostných škôl (Porovnávanie rôznych učebníc, výsledky a reštanacie pri písaní učebníc); Dr. Sándorné Fazekas:



Obraz 1: Druhá časť série medzinárodných konferencií v Komárne

Predmetová integrácia v učebniciach slovenských národnostných škôl; Dr. Márta Müller: Otázka jazykovej diverzity a rozmanitosti vo vyučovaní nemeckého národnostného jazyka; Júlia Marlok Szabóné: Kritériá hodnotenia nových učebníc slovenského jazyka a literatúry a Dr. István Péntes: Povinné a odporúčené čítanie.

Záverečné slovo na všetkých troch podujatiach predniesol Gábor Ruda, predseda Kultúrneho spolku kruhu priateľov Pomuria. Na jednotlivé akcie boli pozvaní predstavitelia všetkých inštitúcií spoluorganizátorov. Prednášok sa zúčastnili aj študenti vysokých škôl, kde sa akcia práve konala. Z prednášok sa plánuje vydať publikácia – zborník vedeckých prác.

Melinda Nagy